

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Rakovitsné Dr. Szini Katalin

DOI: 10.37371/KEP.2024.5.1

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzési törvény és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdéseltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Amennyiben a Kbt. 3. sz. melléklet szerinti „Egészségügyi, szociális és ezekhez kapcsolódó szolgáltatások” tárgykörben kíván ajánlatkérő beszerzést lefolytatni, a tárgykörben milyen értékhatár felett kell közbeszerzési eljárást lefolytatni? A közbeszerzési eljárást adott esetben nemzeti vagy uniós eljárásrendben kell lebonyolítani?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint közbeszerzési kötelezettség terheli az ajánlatkérőt a 18 millió forintot – 2024. február 1-jét követően 30 millió forintot – elérő értékű, Kbt. 3. sz. melléklet szerinti „Egészségügyi, szociális és ezekhez kapcsolódó szolgáltatás” megrendelése esetén kivéve, ha a megrendelni kívánt szolgáltatás az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatás teljesítését szolgálja és – Kbt. 19. § (3) bekezdésére tekintettel megállapított – becsült értéke – 2024. január 1-jét követően – nem éri el a 287 137 500 forintot. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek – mint a Kbt. 3. sz. melléklet szerinti szolgáltatásmegrendelésre

– a Kbt. Harmadik Része szerinti nemzeti eljárásrendben szükséges közbeszerzési eljárást lefolytatnia, de jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha az ajánlatkérő a Kbt. Második Rész szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 111. § c) pont szerint a Kbt.-t nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő 3. melléklet szerinti egészségügyi szolgáltatásra akkor, ha az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatás teljesítését szolgálja, a 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásokra, a 79995000-5-től 79995200-7-ig tartó CPV kódok által meghatározott könyvtárkezelési szolgáltatásokra, a 92000000-1-től 92700000-8-ig tartó CPV kódok által meghatározott, a pihenés, kultúra és sport területén nyújtott szolgáltatásokra, valamint a jogi szolgáltatásokra.

A Kbt. 111. § – 2024. január 31-ig hatályos – d) pontja alapján a Kbt.-t nem kell alkalmazni a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatásra, ha annak becsült értéke a tizennyolcmillió forintot nem éri el. A Kbt. 111. § – 2024. február 1-jétől hatályos – d) pontja szerint a Kbt.-t nem kell alkalmazni a 3. melléklet szerinti bármely szolgáltatásra, ha annak becsült értéke a harmincmillió forintot nem éri el.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének tájékoztatója a 2024. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról rögzíti, hogy a Kbt. 5. §-a szerinti valamennyi ajánlatkérő esetében, ha a beszerzés tárgya a Kbt. 3. mellékletében (2014/24/EU irányelv XIV. mellékletében) szereplő szociális és egyéb szolgáltatás, 750 000 euró, azaz 287 137 500 forint az árubeszerzések, illetve szolgáltatásmegrendelések esetén irányadó uniós közbeszerzési értékhatár.

A Kbt. 21. § (1) bekezdés értelmében az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a

nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik. Jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha e törvény valamely közbeszerzés megvalósítására – ideértve a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások igénybevételére irányuló közbeszerzési eljárásokat is – a Harmadik Rész alkalmazását rendeli, az ajánlatkérő azonban a Második Rész szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

A Kbt. 21. § (2) bekezdés pedig kimondja, hogy a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások igénybevételére irányuló közbeszerzési eljárások esetében – ide nem értve a koncessziós beszerzési eljárásokat – a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni.

A becsült érték megállapítása kapcsán fontos kiemelni, hogy amennyiben az ajánlatkérőnek olyan beszerzési igénye(i) keletkeznek, melyek tekintetében – a Kbt. 19. § (3) bekezdés alapján – fennáll a részekre bontás tilalma, azonban a beszerzési igény(ek) egy része a Kbt. 111. § szerinti kivételi körbe tartozik, abban az esetben a Kbt. 111. § szerinti beszerzési igény becsült értéke növeli annak a kivételi körbe nem tartozó beszerzési igénynek a becsült értékét, amelyre vonatkozóan fennáll a részekre bontás tilalma. Ennek megfelelően a Kbt. 111. § szerinti kivételi körbe tartozó beszerzési igény becsült értékével növelt összeg lesz a kivételi körbe nem tartozó, de a részekre bontás tilalma alá eső további beszerzési igények becsült értéke a Kbt. 16-19. § rendelkezéseire tekintettel. Ezen növelt összegű becsült érték alapján szükséges meghatározni, hogy a beszerzési igény kivételi körbe tartozik-e, azzal együtt, hogy csak azok a beszerzések mentesülnek a közbeszerzési kötelezettség alól, amelyek a Kbt. 9. § vagy 111. § szerinti valamely kivételi körébe sorolhatók.

2. kérdés

A Kbt. 35. § (7) bekezdése alapján, ha egy konzorciumi tag tekintetében kizáró ok áll fenn és ennek alapján a teljes konzorcium nem tehet érvényes ajánlatot egy közbeszerzési eljárásban, amennyiben ezen kizáró ok hatálya alatt álló konzorciumi tag kiválik a Kbt. 35. § (7) bekezdése alapján a konzorciumból, az az eset a Kbt. megkerülésének minősül?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a Kbt. 35. § (7) bekezdése alapján az egyik – adott esetben kizáró ok hatálya alatt álló –

konzorciumi tag kiválása esetén a többi konzorciumi tag részvétele a közbeszerzési eljárásban a Kbt. megkerülését eredményezheti, ha – bár az alkalmassági feltételeknek a többi konzorciumi tag megfelel – ezáltal a többi versenytárs hátrányára a változás a verseny tisztaságának sérelmével jár.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 35. § (7) bekezdés szerint a közös ajánlatot vagy részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplők közül az ajánlattételi vagy több szakaszból álló eljárásban a részvételi határidő lejártá után valamely gazdasági szereplő kiválása esetén a fennmaradó gazdasági szereplők akkor vehetnek részt az eljárás további részében, ha továbbra is megfelelnek az eljárásban előírt valamennyi alkalmassági feltételnek és a változás nem jár a verseny tisztaságának sérelmével.

A fenti rendelkezéshez fűzött törvényi indokolás szerint a módosítás az Európai Unió Bíróságának a C-396/14. sz. ügyben hozott ítéletének következtetéseit jeleníti meg a Kbt.-ben. Az ítélet alapján nem lehet kizárni az olyan változást a közös ajánlattevők csoportjának összetételében, amely egy gazdasági szereplőnek az ajánlattevői konzorciumból való kiesését jelenti akkor, ha a konzorcium többi tagja a kieső tag nélkül is megfelel az alkalmassági követelményeknek és a változás nem vonja maga után a többi ajánlattevő versenyhelyzetének romlását.

Az említett C-396/14. számú ügy alapjául szolgáló eljárásban az eljárásban maradó konzorciumi tagot akkor is kiválasztották volna előzetesen, ha önállóan jelentkezett volna. Mindemellett is, az Európai Unió Bírósága további vizsgálendő kérdésként rögzítette, hogy – tekintettel arra, hogy konzorciumot létrehozó szerző-dést a kieső tag fizetésektelenségét megállapító ítélet meghozatalának napján kötötték, másrészt pedig e csoport első ajánlatát az ezt követő napon nyújtották be – az első konzorciumként adott ajánlat benyújtása nem szenvedett-e olyan szabálytalanságban, amely akadályozhatta, hogy az eljárásban továbbra is részt vevő tag a saját nevében továbbra is részt vegyen a szóban forgó tárgyalásos eljárásban. Tekintettel arra, hogy a konzorcium felbomlását követően az eljárásban maradó tag átvette a kieső konzorciumi tag számos munkavállalóját – köztük a szóban forgó építési projekt megvalósítása tekintetében kulcsfontosságú személyeket –, további vizsgálat kérdése az is, hogy az eljárásban maradó tag e körül-

ményre figyelemmel versenyelőnyhöz jutott-e az ajánlattevők kárára.

Előzőeken túl a kizáró ok sem irreleváns, például egy költségvetési csalás miatt – az elmúlt 5 évben – jogerősen elítélt gazdasági szereplő konzorciumból való kiválása és az ajánlat érvényessé nyilvánítása aggályos.¹

A Közbeszerzési Döntőbizottság D.214/34/2022. számú határozatában megfelelőnek ítélte a konzorciumi ajánlat érvénytelenné nyilvánítását arra tekintettel, hogy az egyik konzorciumi tag – az egységes európai közbeszerzési dokumentumban, hiánypótlásban, felvilágosításban sem – igazolta, hogy a referenciaként bemutatott munkák mindegyikét elvégezte volna, így a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pont szerinti kizáró ok fennállása volt megállapítható.

Fentiek alapján nem zárható ki, hogy egy kizáró ok hatálya alá kerülő konzorciumi tag – konzorciumból való – kiválása esetén a konzorcium többi tagja továbbra is részt vegyen a közbeszerzési eljárásban, azonban – az eljárásban előírt valamennyi alkalmassági feltételnek való megfelelésen túl – fokozottan vizsgálandó, hogy e további részvétel nem jár-e a verseny tisztaságának megsértésével, azaz a többi ajánlattevőnek nem okoz-e versenyhátrányt. E tekintetben vizsgálandó, hogy a kizáró ok fennállása ellenére közös ajánlattevőként „bevont” gazdasági szereplő kiesése befolyásolhatta-e negatívan a többi versenytárs helyzetét, beleértve az ajánlattételüket is.

3. kérdés

A szerződésszegések tekintetében vezetett nyilvántartásban feltüntetésre kerül a szerződésszegés ideje, a szerződésszegés lejártának vége, esetlegesen a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napja. Minden esetben az EKR-ben feltüntetett szerződésszegés lejártának vége tekintetében rögzített dátum jelenti a kizárás végső dátumát is, tehát ezen dátum után már nem áll fenn a kizáró ok? Abban az esetben is, ha bírósági határozat született az ügyben, tekintettel arra, hogy az későbbi, mint a szerződésszegés időpontja?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kizáró ok fennállása tekintetében a szerződés-szegés időpontja irányadó, amelytől számítva a gazda-

sági szereplő három évig (szerződésszegés lejártának vége) áll e kizáró ok hatálya alatt.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pont alapján az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségét az elmúlt három évben súlyosan megszegte és ez az említett korábbi szerződés felmondásához vagy elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, vagy ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan magatartása, amelyért felelős részben vagy egészben a szerződés lehetetlenülését okozta.

Fentiek alapján a tárgyi kizáró ok a súlyos szerződés-szegés időpontjától számítva három évig áll fenn, e három év lejáratáig rögzített időponttól a gazdasági szereplő nem áll a szóban forgó kizáró ok hatálya alatt. A kizáró oknak azonban nem feltétele annak jogerős bírósági ítéletben történő megállapítása, így nem releváns, hogy annak meghozatala egyebekben későbbi, mint a szerződés-szegés időpontja.

4. kérdés

Amennyiben egy keretmegállapodásban több nyertes konzorcium is szerepel és a keretmegállapodás alapján lefolytatott versenyújranyitás során minden konzorciumi partner ajánlatot tesz, a Kbt. alapvető sérelemének minősül-e, ha a nyertes konzorcium egy tagja alvállalkozóként kívánja bevonnani a másik nem nyertes konzorcium egyik tagját?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Kbt. 2. § szerinti alapelveire is tekintettel kell eljárnia ajánlatkérőnek a keretmegállapodás alapján történő versenyújranyitás során. A szerződés teljesítése során nincs Kbt.-ben rögzített akadálya annak, hogy a nem nyertes közös ajánlatot benyújtó ajánlattevők egyikét a nyertes konzorcium valamely tagja a szerződés teljesítésébe a szerződés megkötését követően, annak teljesítése során hozott döntése alapján alvállalkozóként be-

¹ Lásd: Európai Bizottság gyakorlati útmutatójának 2.5.5. pont (ii) alpontja:

<https://wikis.ec.europa.eu/display/ExactExternalWiki/2.+Basic+rules#id-2.Basicrules-2.5.5.Otheressentialpoints>

vonja, fokozott figyelemmel kell azonban lenni ebben az esetben is a Kbt. 2. § szerinti alapelvekre.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 36. § (1) bekezdése értelmében az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ugyanabban a közbeszerzési eljárásban - részajánlat-tételi lehetőség biztosítása esetén ugyanazon rész tekintetében -

- a) nem tehet másik ajánlatot más ajánlattevővel közösen, illetve nem nyújthat be másik részvételi jelentkezést más részvételre jelentkezővel közösen,
- b) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező alvállalkozóként nem vehet részt,
- c) más ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező szerződés teljesítésére való alkalmasságát nem igazolhatja [65. § (7) bekezdés].

A Kbt. 36. § (1) bekezdése a gazdasági szereplők közötti kapcsolatok olyan felsorolását tartalmazza, amelyek a verseny tisztaságának biztosítása érdekében tilalmazottak a közbeszerzési eljárásokban. Ennek alapján a gazdasági szereplők nem vállalhatnak többféle szerepet ugyanabban a közbeszerzési eljárásban. A Kbt. 36. § (1) bekezdése tehát a többszörös megjelenés tilalmát a közbeszerzési eljárásban való részvételre vonatkozóan állapítja meg, ennek megfelelően az alvállalkozók tekintetében a Kbt. 36. § (1) bekezdés b) pont szerinti tilalom is az ugyanazon közbeszerzési eljárásban megvalósuló többszörös megjelenést tilalmazza [lásd: D.443/12/2019. számú döntőbizottsági határozat 52-55. pontjait].

A Kbt. 37. § (2) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárás az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetmény közzétételével zárul le, ugyanakkor a megfelelő verseny biztosítása a közbeszerzési eljárás lefolytatását követően a verseny újranyitása során is érvényesítendő, így a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 2. § szerinti alapelvekre a keretmegállapodás alapján történő versenyújranyitás során is figyelemmel kell lenni. Mindez különösen fontos annak érdekében, hogy az egyedi szerződések elnyeréséig ténylegesen biztosított legyen a megfelelő verseny. Ekként amennyiben a keretmegállapodás több konzorciummal került megkötésre, az egyik konzorcium egy tagja megjelenhet alvállalkozóként egy másik konzorcium versenyújra-

nyitás során tett ajánlatában, amennyiben ily módon való részvétele nem eredményezi a Kbt. 2. §-ában – különösen annak (1) bekezdésében – foglalt alapelvek sérelmét.

Amennyiben az alvállalkozói bevonás az egyedi szerződés megkötését követően merül fel a Kbt. 138. § (3) bekezdés alapján, úgy szintén figyelemmel kell lenni a Kbt. 2. §-a szerinti alapelvekre, különösen a Kbt. 2. § (1) és (3) bekezdésére, továbbá arra, hogy a Kbt. 36. § (2) vagy (3) bekezdése nem csak a Kbt. 36. § (1) bekezdésében nevesített esetekben alkalmazható, hanem bármely olyan esetben, amikor a verseny tisztességtelen korlátozása felmerülhet, így javasolt, hogy a szerződés teljesítésében részt vevő gazdasági szereplők fokozott körültekintéssel járjanak el, különösen akkor, ha a közbeszerzési eljárásban részt vett korábbi ajánlattevőt kívánnak a teljesítésbe alvállalkozóként bevonni.

Az ellenőrzési gyakorlatban érvényesített szempontok között emeli ki a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztályának „A közbeszerzések során a verseny tisztaságának sérelmét eredményező egyes helyzetek elkerülésével kapcsolatos ellenőrzési gyakorlatról” tárgyú közleménye (módosításokkal egységes szerkezetben – 2022.08.16.), hogy „az ajánlatkérővel szemben az ellenőrzésnek különösen az az elvárása, hogy megítélje azt, hogy az eljárásban részt vett – nem nyertes – ajánlattevőnek a teljesítésbe alvállalkozóként történő bevonása a Kbt. alapelveinek megsértését megvalósítja-e (ilyen eset lehet például, ha bizonyíték merül fel arra vonatkozóan, hogy az ajánlattevő és a leendő alvállalkozó a közbeszerzési eljárás során megállapodott a későbbi, alvállalkozóként történő bevonásról, a teljesítés során való alvállalkozóként történő bevonás feltételeit a közbeszerzési eljárás során egyeztetették²⁾, továbbá a törvénynek megfelelően kezelje pl. a Kbt. alapelveibe ütköző szerződés teljesítés kapcsán a Kbt. 141-142. §-aiban foglalt előírások és tilalmak betartását (különösen a hibás teljesítés jogkövetkezményeinek alkalmazása); a vonatkozó kartelltilalmi előírások nyilvánvaló megsértésének észlelése (tehát egyértelmű bizonyítottság, megállapíthatóság) esetében, valamint – az ajánlatkérő rendelkezésére álló dokumentumokra, bizonyítékokra tekintettel – alapos okkal feltételezés esetén is (!) tegyen jelzést az ajánlatkérő a GVH részére.”

² Pl. az ajánlatban megnevezett alvállalkozó helyett kerül alvállalkozóként bevonásra utóbb az egyik nem nyertes ajánlattevő, azonban később fény derül az eredetileg megnevezett alvállalkozó és a nem nyertes ajánlattevő közötti kapcsolatra.

5. kérdés

Az öntisztázás tekintetében irányadó szabályozás alapján, helyes-e az az értelmezés, miszerint a Közbeszerzési Hatóság megbízhatóságot megállapító határozatával már rendelkeznie szükséges a kizáró okok hatálya alatt álló gazdasági szereplőnek az ajánlattételi határidő napján, és nem elegendő, ha legkésőbb ezen a napon benyújtotta az öntisztázásra irányuló kérelmét a Közbeszerzési Hatóság felé?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a kizáró okok hatálya alatt álló gazdasági szereplőnek a Közbeszerzési Hatóság megbízhatóságot megállapító határozatával már rendelkeznie szükséges az ajánlattételi határidő lejárt napján.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 64. § (1) bekezdés kimondja, hogy a 62. § (1) bekezdés b) és f) pontjában említett kizáró okok kivételével bármely egyéb kizáró ok fennállása ellenére – beleértve azokat az eseteket, amikor a törvényben meghatározott köteleességszegés vagy jogsértés az ajánlatkérő mérlegelése alapján vezet kizáráshoz – az ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó vagy alkalmasság igazolásában részt vevő gazdasági szereplő nem zárható ki a közbeszerzési eljárásból, amennyiben a Közbeszerzési Hatóság a 188. § (4) bekezdése szerinti véglegessé vált határozata, vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság 188. § (5) bekezdése szerinti jogerős határozata kimondta, hogy az érintett gazdasági szereplő az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtását megelőzően olyan intézkedéseket hozott, amelyek a kizáró ok fennállásának ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát.

A Kbt. 64. § (2) bekezdés szerint pedig, ha a Közbeszerzési Hatóság a 188. § (4) bekezdése szerinti véglegessé vált határozata, vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság 188. § (5) bekezdése szerinti jogerős határozata kimondja az adott kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát, az ajánlatkérő mérlegelés nélkül köteles azt elfogadni. A jogerős határozatot a gazdasági szereplő az egységes európai közbeszerzési dokumentummal egyidejűleg köteles benyújtani.

A gazdasági szereplő továbbá a közbeszerzési eljárásban – az ajánlati kötöttség fennállására tekintettel az ajánlattételi határidő lejártától az eljárás lezárásáig – nem állhat kizáró ok hatálya alatt,³ a megbízhatóságot megállapító határozatnak így már az adott eljárás ajánlattételi határideje lejártán napján a gazdasági szereplő rendelkezésére kell állnia. Az ajánlatban/részvételi jelentkezésben való benyújtásának elmaradása esetén az ajánlatkérő számára történő rendelkezésre bocsátása a Kbt. 71. § (8) bekezdés alapján pótolható, azonban meghozatalának ideje nem eshet az adott eljárás ajánlattételi – adott esetben részvételi – határideje lejártát követő időre.

6. kérdés

Nemzeti eljárásrendben, nyílt eljárásban ajánlattevő saját munkavállalóját nevezte meg a szakember szakmai többlettapasztalatával összefüggő értékelési szempontra, aki alkalmassági követelményt is igazolt. A szakemberrel az ajánlattétel során megszűnt a munkaviszonya az ajánlattevőnek, és hiánypótlási felhívás került kiküldésre a szakember többlettapasztalatával összefüggésben.

- 1. Kérdés, hogy az ajánlattevőnek van-e lehetősége az ajánlattétel során az alkalmasságot igazoló szakember cseréjére munkaviszony keretében, ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra?*
- 2. Kérdés, hogy az ajánlattevőnek van-e lehetősége az ajánlattétel során az alkalmasságot igazoló szakember cseréjére kapacitást nyújtó szervezet bevonásával, ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra?*

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint nyílt eljárásban az értékelési szempontra tett megajánlás és az alkalmasság körében is bemutatott szakember cseréjére – munkaviszony vagy egyéb jogviszony keretében kapacitást nyújtó szervezetként – az alkalmassági követelménynek való megfelelés érdekében sor kerülhet, amennyiben az ajánlattevőnek a szakemberrel az ajánlattételi határidő lejárt után megszűnt a munkaviszonya és az értékeléskor

³ Lásd: a Kbt. 62. § (1)-(2) bekezdés és 63. § (1) bekezdés bevezető mondatában szereplő előírást, mely szerint az „eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki...”

figyelembe veendő minden releváns körülmény tekintetében a korábbival legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra. Kizárólag a megajánlás alátámasztása céljából azonban nem kerülhet sor a szakember cseréjére.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 71. § (9) bekezdése alapján a 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti értékeléshez az ajánlatkérő által bemutatni kért szakemberek személye hiánypótlás keretében csak a (4) bekezdésben foglalt, vagy az alkalmassági követelménynek való megfelelés miatt szükséges esetben és csak úgy változhat, hogy a hiánypótlásban az értékeléskor figyelembe veendő minden releváns körülmény tekintetében a korábbival legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra. Ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra, az ajánlatkérő az értékeléshez akkor is csak az ajánlattevő által pótoltt szakember adatait veheti figyelembe, a hiánypótlás ilyenkor is csak az érvényessé tételt szolgálja, és nem eredményezi az értékeléskor figyelembe veendő tényezők változását. Ha

a) a 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti értékeléshez bemutatott szakemberekre vonatkozó, a felolvasólapon feltüntetett adat és az ajánlatban a szakemberre vonatkozóan csatolt dokumentum tartalma között – a b) pontban foglaltaktól eltérő – ellentmondás van, és nem sikerül felvilágosítás vagy a már bemutatott szakemberre vonatkozó dokumentum hiánypótlása keretében a felolvasólapon feltüntetett adatot alátámasztani, az ajánlatkérő az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítja;

b) a felolvasólapon feltüntetett adat és a szakemberre vonatkozóan csatolt dokumentum tartalma között olyan ellentmondás áll fenn, hogy a felolvasólapon szereplő adat az értékeléskor kevésbé kedvező, az értékeléskor a felolvasólapon szereplő adatot kell figyelembe venni.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól szóló útmutatója (2023. február 20., a továbbiakban: Útmutató) továbbá hangsúlyozza, hogy kizárólag a megajánlás alátámasztása céljából nem kerülhet sor a szakember cseréjére.

7. kérdés

Kétszakaszos eljárás esetében ajánlattevő saját munkavállalóját nevezte meg a szakember szakmai többlettapasztalatával

összefüggő értékelési szempontra, aki alkalmassági követelményt is igazol. A szakemberrel az ajánlattétel során megszűnt a munkaviszonya az ajánlattevőnek, és hiánypótlási felhívás került kiküldésre a szakember többlettapasztalatával összefüggésben. A részvételi szakasz lezárult, az ajánlatkérő döntött a részvételre jelentkezők alkalmasságáról, mely kapcsán az ajánlattevő alkalmasnak bizonyult.

1. *Kérdés, hogy az ajánlattevőnek van-e lehetősége az ajánlattételi szakaszban az alkalmasságot igazoló szakember cseréjére munkaviszony keretében, ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra?*
2. *Kérdés, hogy az ajánlattevőnek van-e lehetősége az ajánlattétel során az alkalmasságot igazoló szakember cseréjére kapacitást nyújtó szervezet bevonásával, ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra?*

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint kétszakaszos eljárás ajánlattételi szakaszában az értékelési szempontra tett megajánlás és az alkalmasság körében is bemutatott szakember cseréjére csak az ajánlatkérő Kbt. 71. § (4) szerinti felhívása alapján és kizárólag akkor kerülhet sor, ha a gazdasági szereplő az ajánlattételi szakaszban kerül kizáró ok hatálya alá. Mindez saját munkavállaló szakember esetében nem értelmezhető, mivel nem önálló gazdasági szereplő, saját munkavállaló szakember esetén az ajánlattevő maga igazolja az alkalmassági feltételnek való megfelelést, így a szakember cseréjére másik – az ajánlattevővel munkaviszonyban álló – szakemberre a Kbt. 84. § (3) bekezdés alapján sor kerülhet.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 71. § (4) bekezdés alapján ha az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásához olyan gazdasági szereplő kapacitásaira támaszkodik, vagy olyan alvállalkozót nevezett meg, amely a 62. § (1) bekezdése szerinti, vagy – ha az ajánlatkérő előírta – a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, akkor a kizáró okkal érintett gazdasági szereplő kizárása mellett hiánypótlás keretében felhívja az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a kizárt helyett szükség esetén más gazdasági szereplő megnevezésére, kivéve ha az ajánlat vagy a részvételi

jelentkezés a 73. § (1) bekezdés c) pontja szerint érvénytelen.

A Kbt. 84. § (1) bekezdés d) pontja alapján meghívásos eljárásban az ajánlattételi felhívásnak tartalmaznia kell többek között a részvételi vagy közvetlen részvételi felhívásban előírtakkal összhangban az ajánlattételi szakaszban az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására a 69. § szerint benyújtandó igazolások meghatározását, valamint - ha szükséges - az ajánlathoz csatolandó azon nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetve alvállalkozója és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá. Az ajánlattevőnek az ajánlathoz nem kell csatolni azt az igazolást, nyilatkozatot, amelyet a részvételi jelentkezéshez már csatolt, kivéve, ha a korábban benyújtott igazolás vagy nyilatkozat már nem alkalmas az előírtak bizonyítására [Kbt. 84. § (3) bekezdés].

Az Útmutató fentiekkel kapcsolatban rögzíti, hogy kétszakaszos eljárásban a részvételi szakaszban lezárul a kizáró okok és az alkalmasság vizsgálata, és az ajánlattételi szakaszban - a Kbt. 69. § (7)-(8) bekezdés kivételével - a kizáró okok, alkalmassági feltételek igazolására kerül sor a Kbt. a 69. § (4) bekezdés szerint dokumentumok benyújtásával az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő, illetve adott esetben az azt követő legkedvezőbb ajánlatot tevő vonatkozásában, valamint abban az esetben, ha a korábban benyújtott igazolások nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az adott ajánlattevő, alvállalkozó, alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá, illetve megfelel az előírt alkalmassági követelményeknek. Kétszakaszos eljárás ajánlattételi szakaszában tehát az adott ajánlattevő, alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet egységes európai közbeszerzési dokumentumában foglaltak alátámasztására szolgáló igazolások benyújtására kerül sor, illetve amennyiben azokat az ajánlattevő, alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet, alvállalkozó vonatkozásában a részvételi szakaszban benyújtották, de az igazolás, nyilatkozat az ajánlattételi szakaszban nem alkalmas - az adott esetben - kizáró okok hiányának, alkalmassági feltételek fennállásának igazolására, újabb nyilatkozatok, igazolások csatolása szükséges

ugyanazon ajánlattevő, alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet, alvállalkozó vonatkozásában. Fentieket erősíti meg a Fővárosi Törvényszék 103.K.704.388/2020/14. számú ítélete (38. pont): „Tévesen érvelt a felperes amellett, hogy a bevonás lehetőségét csak kifejezett jogszabályi rendelkezéssel lehetne korlátozni, mert egyrészt - a fentiek szerint - az új gazdasági szereplő bevonása eleve csak bizonyos feltételek megvalósulása esetén áll fenn a kétszakaszos eljárásokban, másrészt a Kbt. 2. § (7) bekezdése alapján e törvény szabályaitól - így a Kbt. 85. § (1) bekezdésben foglaltaktól is - csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.”

8. kérdés

Az ajánlattevő természetes személyt megbízási szerződés keretében kíván szakmai többlettapasztalatával összefüggő értékelési szempontra megnevezni, aki alkalmassági követelményt is igazol. Kérdés, hogy természetes személy megbízási szerződés keretében kapacitást nyújtó szervezetnek minősül?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Az ajánlattevővel megbízási jogviszonyban álló személy, akit alkalmassági követelménynek való megfelelés érdekében vesz igénybe az ajánlattevő, alkalmasságot igazoló (kapacitást nyújtó) szervezetnek minősül. Amennyiben e személyt ajánlattevő az értékelési szempontra tett megajánlás körében is bemutatja és így a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésébe közvetlenül is bevonja, akkor a szakember alvállalkozónak is minősül.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Amennyiben az ajánlattevő például saját munkavállalóját nevezi meg szakemberként a közbeszerzési eljárásban, úgy a Kbt. 3. § 10. pontja alapján az ajánlattevővel egy gazdasági szereplőnek minősül. Megbízási jogviszony esetén azonban a közbeszerzési eljárásban betöltött minőségét az határozza meg a szakembernek, hogy értékelési szempontra tett megajánlás körében kerül-e bevonásra, akit az ajánlattevő a szerződés teljesítésébe közvetlenül kíván bevonni [alvállalkozó a Kbt. 3. § 2. pont alapján] vagy ezzel együtt alkalmassági feltételt is igazol, akire ebben az esetben az alkalmasságot igazoló szervezetre vonatkozó előírások is alkalmazandók.

9. kérdés

Ajánlatkérő a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (KEF) által közbeszerzéstett keretmegállapodások 2. szakaszában kíván közvetlen megrendeléssel, illetve versenyújranyitással árubeszerzéseket, szolgáltatás-megrendeléseket megvalósítani, azaz a keretmegállapodás 2. szakaszában az igényt bejelentő ajánlatkérő (intézmény) kíván eljárni. Amennyiben a KEF portálon keretmegállapodás 2. szakaszát Kbt. 5. §-a szerinti klasszikus ajánlatkérő (önállóan az igényt bejelentő intézmény) folytatja le közvetlen megrendelés, illetve a versenyújranyitás útján, a szerződés kötéséről vagy adott esetben az eljárás eredménytelenségéről az EKR-ben kell-e eredményről szóló tájékoztató hirdetményt feladnia a keretmegállapodás 2. szakaszát lefolytató ajánlatkérőnek (önállóan az igényt bejelentő intézménynek)? A központosított közbeszerzési rendszerről, valamint a központi beszerző szervezet feladat és hatásköréről szóló 168/2004. (V. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KEF rendelet) 28. § (1) bekezdésére tekintettel, kell-e ajánlatkérőnek alkalmaznia a Kbt. 37. § (4) bekezdését? A KEF rendelet 28. § (2) bekezdésben megfogalmazott „keretmegállapodásos eljárás második részéhez kapcsolódó, jogszabályban meghatározott adatok, dokumentumok” megfogalmazáson mely Kbt. szerinti adatokat, dokumentumokat kell érteni, melyeket közzé kell tenni az EKR-ben?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a KEF által megkötött keretmegállapodások alapján lefolytatott versenyújranyitások, közvetlen megrendelések esetében a KEF rendelet 28. § (1)-(2) bekezdései szerint szükséges tájékoztatót közzétenni. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót tartalmazó hirdetményeken kívüli hirdetményt [Kbt. 37. § (1) bekezdés j) pont] és egyéb dokumentumokat, adatokat [Kbt. 43. § (1)-(2) bekezdés] az ajánlatkérő intézmény teszi közzé az EKR-ben.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A KEF által lefolytatott közbeszerzési eljárásokra, a keretmegállapodásos eljárás második részében indított eljárásokra speciális rendelkezéseket határoz meg a KEF rendelet.

A KEF rendelet 28. § (1) és (2) bekezdése alapján a központi beszerző szervezet a keretmegállapodások hatálya alatt a keretmegállapodásos eljárás második részében indított eljárásokról szóló tájékoztatót tartalmazó

hirdetményt a vonatkozó szabályozásnak megfelelően teszi közzé. Az intézménynek a közbeszerzési törvény szabályaival összhangban, az elektronikus közbeszerzési rendszeren (a továbbiakban: EKR) keresztül közzé kell tennie a keretmegállapodásos eljárás második részéhez kapcsolódó, jogszabályban meghatározott adatokat, dokumentumokat.

Fentiek alapján tehát a KEF köteles feladni a KEF hatálya alá tartozó keretmegállapodások második részében indított eljárásokról szóló eredménytájékoztató hirdetményeket, míg az egyes ajánlatkérő intézmények az ezen eljárásokhoz kapcsolódó adatok, dokumentumok EKR-ben való rögzítésére kötelesek.

A Kbt. 37. § (4) bekezdés alapján az ajánlatkérő a (2) bekezdéstől eltérően az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása esetén a keretmegállapodás alapján, vagy a dinamikus beszerzési rendszer keretében kötött szerződésekről együttesen is közzéteheti. Ebben az esetben a hirdetményt a megelőző negyedév során kötött szerződésekről a naptári negyedév utolsó napját követő három munkanapon belül kell megküldeni közzétételre.

A Kbt. 37. § (4) bekezdése elsősorban nem kötelezettséget ír elő, hanem egy együttes közzétételi lehetőséget biztosít az ajánlatkérők számára az ott meghatározottak szerint. A KEF által megkötött keretmegállapodások alapján lefolytatott versenyújranyitások esetén ez azt jelenti, hogy a KEF élhet a Kbt. 37. § (4) bekezdés szerinti negyedéves hirdetményfeladás lehetőségével.

Fontos ugyanakkor hangsúlyozni, hogy elsősorban annak van relevanciája, hogy minden megkötött közbeszerzési szerződésről akár a vonatkozó speciális rendelkezések, akár a Kbt. 37. § (2) bekezdés szerint, vagy a Kbt. 37. § (4) bekezdés szerint eredménytájékoztató hirdetmény kerüljön a Közbeszerzési Hatóság felé határidőben feladásra.

A KEF rendelet további hirdetmény és egyéb adat/dokumentum közzétételi kötelezettséget nem állapít meg a KEF tekintetében, így a KEF rendelet 28. § (2) bekezdés szerinti „keretmegállapodásos eljárás második részéhez kapcsolódó, jogszabályban meghatározott adatok, dokumentumok” alatt a Kbt. 37. § (1) bekezdés j) pont szerinti hirdetmény és egyéb dokumentumok, adatok [Kbt. 43. § (1)-(2) bekezdés] érthetők.

10. kérdés

Fenti kérdések fennállnak abban az esetben is, amennyiben a KEF portálhoz hasonlóan, a DKÜ portálon kerül keretmegállapodás 2. szakaszában beszerzés lefolytatására az igényt bejelentő intézmény, mint ajánlatkérő részéről. Amennyiben a Digitális Közbeszerzési Rendszerben (DKR) keretmegállapodás 2. szakaszát Kbt. 5. §-a szerinti klasszikus ajánlatkérő (önállóan az igényt bejelentő intézmény) folytatja le közvetlen megrendelés illetve a versenyújranyitás útján, a szerződéskötéséről vagy adott esetben az eljárás eredménytelenségéről az EKR-ben kell-e eredményről szóló tájékoztató hirdetményt feladnia a keretmegállapodás 2. szakaszát lefolytató ajánlatkérőnek (önállóan az igényt bejelentő intézménynek)?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a DKÜ honlapján elérhető tájékoztatásra is tekintettel az eljárás eredményéről szóló tájékoztatók közzétételi kötelezettsége a DKÜ Zrt. által megkötött keretmegállapodások alapján kötött szerződéseket érintően az adott versenyújranyitást, közvetlen megrendelést megvalósító ajánlatkérőt terheli.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsról, valamint a Digitális Kormányzati Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a kormányzati informatikai beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 301/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: DKÜ rendelet) – ellentétben a KEF rendelet 28. § (1) bekezdésében előírt rendelkezéssel – nem tartalmaz arra vonatkozó jogszabályi kötelezést, hogy a DKÜ, mint központi beszerző szerv köteles közzétenni az általa kötött keretmegállapodások második részében indított eljárások eredményéről szóló tájékoztató hirdetményt.

A Kbt. 31. § (5) bekezdése is vagylagos feltételként említi a keretmegállapodás alapján történő beszerzés megvalósításakor a hirdetmények közzétételére vonatkozó kötelezettség központi beszerző szerv vagy a beszerzést megvalósító ajánlatkérő általi teljesítését.

Fentieken túl a DKÜ honlapján található, a Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. által a 301/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet szerinti érintett szervezetek részére lefolytatásra kerülő beszerzési eljárások általános eljárási feltételeit tartalmazó dokumentum (a továbbiak-

ban: ÁEF)⁴ 79. pontja az alábbiakat tartalmazza: „Az Érintett Szervezet köteles a közbeszerzési eljárással kapcsolatos Kbt. 37. § (1) bekezdés h) pontja szerinti hirdetmény közzétételére a Kbt. 37. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül.” Az ÁEF 80. pontja pedig azt rögzíti, hogy „Az Érintett Szervezet köteles a közbeszerzési eljárással kapcsolatos Kbt. 31. § (5) bekezdésében és 43. §-ában meghatározott kötelezettségeket teljesíteni az ott előírt határidőben.” A Kbt. 31. § (5) bekezdés szerint nem kötelező az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők között az elektronikus kapcsolattartás során az EKR alkalmazása a központi beszerző szerv által működtetett dinamikus beszerzési rendszerben az ajánlattételi szakasz lefolytatása vagy elektronikus katalógus alkalmazása esetén, vagy a központi beszerző szerv által kötött keretmegállapodás alapján – a verseny újbóli megnyitásával vagy anélkül – történő beszerzés megvalósításakor. A központi beszerző szerv vagy a beszerzést megvalósító ajánlatkérő azonban ez esetben is köteles az EKR útján nyilvánosan közzétenni vagy az EKR-ben rögzíteni mindazon hirdetményeket és adatokat, amelyek közzétételére vagy a szerződés tekintetében a rendszerben történő rögzítésére e törvény vagy végrehajtási rendelete alapján köteles.

Az ÁEF 19. pontja rögzíti továbbá azt is, hogy az érintett szervezet és a DKÜ Zrt. beszerzési eljárás előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos feladatait és kötelezettségeit a jelen ÁEF tartalmazza, az ÁEF-ben nem szabályozott esetekben a DKÜ Zrt. saját vonatkozó szabályzatai és útmutatói szerint jár el. Az esetleges további feladatokat az Érintett Szervezet a DKÜ Zrt.-vel közösen határozza meg.

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint jogszabályi előírás hiányában, – továbbá figyelemmel a Kbt. 31. § (5) bekezdésének vagylagos megfogalmazására is – a Kbt. 37. § (1) bekezdés, illetve 37. § (4) bekezdése szerinti negyedéves eredménytájékoztató hirdetmény feladásának lehetősége konszenzus tárgyát kell, hogy képezze a DKÜ és az érintett szervezet ajánlatkérők között. E tekintetben az ÁEF fent említett pontjai arra utalnak, hogy az eljárás eredményéről szóló tájékoztatók közzétételi kötelezettsége a DKÜ Zrt. által megkötött keretmegállapodások alapján kötött szerződéseket érintően az adott versenyújranyitást, közvetlen megrendelést megvalósító ajánlatkérőt terheli.

⁴ https://dkuzrt.hu/wp-content/uploads/2021/09/%C3%81EF_v4.0.pdf.